

Sygn. akt ICo 133/17

POSTANOWIENIE

Dnia 21 listopada 2017 r.

Sąd Rejonowy w Nidzicy I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Katarzyna Cygan

po rozpoznaniu w dniu 21 listopada 2017 r. w Nidzicy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy egzekucyjnej z wniosku R. P.

przeciwko A. G.

o egzekucję świadczeń pieniężnych

w przedmiocie skargi dłużniczki i wierzyciela na czynności Komornika Sądowego działającego przy Sądzie Rejonowym w Nidzicy B. C. w sprawie o sygn. (...)

postanawia:

1.Oddalić skargę dłużniczki

2.Odrzucić skargę wierzyciela

/SSR. K. C./

UZASADNIENIE

Dłużniczka pismem z dnia 11 kwietnia 2017 r. wniosła skargę na czynności Komornika z dnia 30 marca 2017 r. polegającą na ustaleniu kosztów postępowania w sprawie w zakresie przyznania wierzycielowi kosztów zastępstwa w kwocie 2.400 zł Jako czynność skarżącą wskazała postanowienie z ze sprawy(...). Komornika przesłał skargę wraz z odpowiedzią do sprawy (...)

W tym samym czasie skarżąca dłużniczka wniosła skargę do komornika także podając sygn. (...) przy czym Komornika przekazał ją do Sądu ze sprawą (...). Obie sprawy toczyły się pod odrębnymi sygnaturami Co w tutejszym Wydziale Sądu.

Na zobowiązanie Sądu w celu ustalenia jaką czynność skarży dłużniczka, wobec załączonych dowodów opłat, wyjaśniła, że skarży obie czynności – wskazując dowody zapłaty skarg od czynności w obydwu postępowaniach.

Mimo, że sygnatura sprawy objętej skargą nie została przez dłużniczkę sprostowana Sąd uznał, że w niniejszym postępowaniu skarżąca skarży faktycznie czynność z postępowania o sygn. (...). Poza tym po zwrocie akt od Komornika w trakcie postępowania w aktach tych znajdowały się dwa egzemplarze skargi na postanowienie w sprawie (...). Odpisy te Sąd uznał, za dwa odpisy skargi.

Komornik w odpowiedzi na skargę wskazał, że postanowienie i wysokość przyznanych kosztów została oparta o art. 8 ust 1 pkt 7 w związku z art. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Wierzyciel wniósł skargę na czynność komornika z daty wskazanej wyżej w zakresie końcowego rozliczenia kosztów postępowania, zarzucając naruszenie art. 770 kpc w związku z art. 825 pkt kpc w związku z art. 108 § 1 kpc oraz 98 kpc. Domagał się orzeczenia o całością kosztów postępowania egzekucyjnego.

Sąd ustalił co następuje

Postanowieniem z dnia 30 marca 2017 r. Komornik umorzył postępowanie na wniosek wierzyciela wskazując jako podstawę art. 825 pkt 1 kpc

/ k.17 akt (...)/

Postanowieniem z tego samego dnia w punkcie 1 przyznał wierzycielowi koszty zastępstwa w postępowaniu egzekucyjnym na kwotę 2.400 zł obciążając nimi dłużniczkę. Ponadto w punkcie 2 ustalił koszty postępowania na łączną sumę 791,12 zł obciążając nimi dłużniczkę orzekając o obowiązku ich zwrotu do kwoty 124 zł na rzecz wierzyciela.

/k.18 akt (...)/

Skargi zostały wniesione w terminie (korespondencja z akt (...))

Sąd zważył co następuje:

Z unormowania ustawy o komornikach sądowych i egzekucji z dnia 29 sierpnia 1997 r., wynika, że komornik za prowadzenie egzekucji i inne czynności wymienione w ustawie pobiera opłaty egzekucyjne (art. 43). Przepis art. 770 kpc wprowadza natomiast unormowanie ponoszenia przez dłużnika celowych kosztów egzekucji bez względu na jej wynik. Przepis ten zawiera prawną regulację kosztów postępowania egzekucyjnego i stanowi *lex specialis* do art. 98 i n. W doktrynie podkreśla się, że obowiązującą w postępowaniu rozpoznawczym regułą odpowiedzialności za wynik procesu zastąpiono zasadą odpowiedzialności dłużnika za koszty egzekucji z podkreśleniem zasady kosztów celowych.

Dłużnik ponosi koszty egzekucji, ale tylko w zakresie kosztów, które są zarazem niezbędne i celowe, a zatem wprost zmierzają do wyegzekwowania konkretnego świadczenia (zasada kosztów celowych); zalicza się tu: koszty sądowe oraz opłaty i wydatki pobrane przez komornika, równowartość zarobku utraconego wskutek stawiennictwa, koszty przejazdu wierzyciela i jego pełnomocnika nie będącego adwokatem lub radcą prawnym w związku ze stawiennictwem, wynagrodzenie i wydatki jednego adwokata (radcy prawnego) etc. - por. art. 98 § 2.

Umorzenie postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela istotnie powoduje uchYLENIE wydanego w jego toku postanowienia o przyznaniu wierzycielowi od dłużnika kosztów zastępstwa procesowego (art. 826 kpc)

Nie oznacza to jednak automatycznie odstąpienia od wynikającej z art. 770 kpc zasady, zgodnie z którą dłużnik powinien zwrócić wierzycielowi koszty niezbędne do celowego przeprowadzenia egzekucji. Ostateczne rozliczenie kosztów egzekucji następuje w postanowieniu przewidzianym w art. 770 kpc w końcowej fazie egzekucji, gdy możliwe jest całościowe rozliczenie, w tym ocena nakładu pracy pełnomocnika, którego koszty wchodziły w skład kosztów egzekucji. Ocena celowości prowadzenia egzekucji z oczywistych przyczyn nie jest możliwa w chwili jej wszczęcia, a ponieważ skutkiem stwierdzenia niecelowego jej prowadzenia jest obarczenie wierzyciela kosztami postępowania egzekucyjnego, postanowienie o obciążeniu dłużnika kosztami pełnomocnika wierzyciela wydane przy pierwszej czynności może się okazać błędne. Jednocześnie na tym etapie postępowania trudno dłużnikowi zwalczać zasadność obciążenia go kosztami.

Powyższe stanowisko znajduje potwierdzenie w argumentacji orzeczenia Sądu Najwyższego na które powołuje się skarżąca (III CZP 1/13). Sąd Najwyższy przyjął, że prawomocne postanowienie o częściowym ustaleniu kosztów egzekucji w zakresie kosztów zastępstwa i o obciążeniu tymi kosztami dłużnika, wydane przedwcześnie i nieprawidłowo przy wszczęciu postępowania egzekucyjnego, niewykonane w toku tego postępowania, podlegają uchYLENIU z chwilą prawomocnego umorzenia postępowania egzekucyjnego, któremu towarzyszyć powinno ostateczne rozliczenie kosztów. Warto tu powołać argumentację Sądu Najwyższego wyrażoną w powołanym wyżej orzeczeniu

która wskazuje, że zasady ponoszenia kosztów egzekucyjnych przez uczestników postępowania egzekucyjnego precyzują przepisy rozdziałów 6 i 7 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji. Natomiast koszt egzekucji ustala postanowieniem komornik, jeśli do niego należy przeprowadzenie egzekucji.

Zróżnicowanie terminologiczne nie jest przypadkowe. Koszty egzekucji wskazane przez komornika w zawiadomieniu o wszczęciu egzekucji podlegają ściągnięciu wraz z dochodzonym roszczeniem. Ściągnięcie jest czynnością faktyczną, niewymagającą wydania odrębnego postanowienia przez komornika, której zakres wyznaczony jest w przepisach oznaczających wysokość opłat egzekucyjnych, zaliczek i opłat za czynności profesjonalnych pełnomocników. Przepisy konkretyzują wypadki, w których konieczne jest wydanie postanowienia wzywającego wierzyciela lub dłużnika do uiszczenia określonych kosztów egzekucyjnych. Postanowienie to, po uprawomocnieniu się, podlega wykonaniu w drodze egzekucji bez zaopatrywania w klauzulę wykonalności. W innych wypadkach do ściągnięcia opłat egzekucyjnych postanowienie komornika nie jest niezbędne.

Ostateczne rozliczenie kosztów egzekucji następuje w postanowieniu przewidzianym w art. 770 kpc w końcowej fazie egzekucji, gdy możliwe jest całościowe rozliczenie, w tym ocena nakładu pracy pełnomocnika, którego koszty wchodzi w skład kosztu egzekucji. Na tym etapie dopiero jest możliwe prawidłowe oznaczenie stawki wynagrodzenia, wiadomo bowiem, jaki sposób egzekucji został skutecznie wdrożony i jakich nakładów pracy pełnomocnika wymagało postępowanie.

Sąd Najwyższy zwrócił dodatkowo uwagę na nieprawidłowość praktyki wydawania postanowień o przyznaniu pełnomocnikowi wierzyciela kosztów zastępstwa w postępowaniu egzekucyjnym przy pierwszej czynności podejmowanej w postępowaniu egzekucyjnym. Wydane postanowienie końcowe o kosztach zastępuje więc, przy odpowiednim zastosowaniu art. 359 § 1 w związku z art. 13 § 2 kpc postanowienia częściowe, jeżeli były wydane na poszczególnych etapach egzekucji.

W konsekwencji powyższego w postanowieniu wydanym na podstawie art. 770 kpc powinny zostać uwzględnione koszty egzekucji poniesione przez wierzyciela i komornika przy odpowiednim zastosowaniu art. 98-110 w związku z art. 13 § 2 kpc. Ocena następuje według stanu istniejącego w chwili ukończenia postępowania lub jego umorzenia.

Mając zatem na uwadze celowość przeprowadzonego postępowania egzekucyjnego, która pociąga za sobą obciążenie dłużnika kosztami takiego postępowania (zasada kosztów celowych), co do zasady wierzycielowi należy się od dłużnika zwrot kosztów niezbędnych do celowego prowadzenia egzekucji do których zalicza się koszty zastępstwa prawnego w postępowaniu egzekucyjnym.

Z akt sprawy bezspornie wynika, że wszczęcie egzekucji przez wierzyciela było zasadne i celowe, bowiem posiadał tytuł wykonawczy a dłużniczka w terminie nie spełniła zobowiązania. Prowadzone były czynności egzekucyjne w celu wyegzekwowania świadczenia. W związku z powyższym Sąd uznał iż postanowienie komornika odpowiada zasadzie zwrotu wierzycielowi kosztów niezbędnych do celowego przeprowadzania egzekucji w myśl art. 770 kpc. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 listopada 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych obowiązującym od dnia 1 stycznia 2016 r. w brzmieniu obowiązującym w dacie wszczęcia postępowania minimalna stawka wynagrodzenia pełnomocnika przy wartości świadczenia podlegającego egzekucji w niniejszym postępowaniu (10.715,41 zł) wynosi 2.600 zł (§ 8 ust 1 pkt 7 w związku z § 2pkt 3).

Dla porządku należy wskazać, że Komornika nieprawidłowo w uzasadnieniu zaskarżonej czynności wskazał jako podstawę obliczenia wynagrodzenia „rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców w prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu” . Jednak samo nieprawidłowo określenie nazwy aktu prawnego nie rzutowało na zasadność rozstrzygnięcia.

Powyższe argumenty stanowią dodatkowo o braku podstaw do podjęcia przez Sąd decyzji na podstawie art. 759 § 2 kpc w oparciu o twierdzenia wierzyciela zawarte w skardze, która notabene podlegała odrzuceniu.

Przepis art. 767³ kpc stanowi, że Sąd odrzuca skargę wniesioną po upływie przepisanej terminu, nieopłaconą lub z innych przyczyn niedopuszczalną, jak również skargę, której braków nie uzupełniono w terminie.

Każde pismo procesowe winno spełniać wymogi formalne które określają przepisy art. 126 i nast. kpc . Skarga na czynności komornika nie jest wyjątkiem (por. art. 767 § 3 kpc). Wobec tego skarżący został wezwany do uzupełnienia braków formalnych skargi w postaci jej opłacenia (k.29) w terminie 7 dni, pod rygorem odrzucenia gdyż ma tu zastosowanie odpowiednio art. 130 kpc w związku z art. 13 § 2 kpc i art. 767³ kpc .

Wobec nieopłacenia skargi w terminie podlegała ona odrzuceniu mocą wyżej powołanych przepisów.